

مقدمه

در راستای تحقق نقشه جامع علمی کشور در سال ۱۴۰۴ و دستیابی به جایگاه واقعی ج.ا. ایران در منطقه و جهان و همچنین با توجه به تعداد بالای درخواست‌های ثبت اختراع خارجی (پتنت) توسط مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری ایران (که بیشتر از ۵۰ درصد کل درخواست‌ها است)، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تصمیم گرفتند تا ضمن حمایت از مخترعان، اعضای هیات علمی و پژوهشگران کشور و هم افزایی با یکدیگر، شتاب بیشتری به برنامه حمایت از ثبت اختراعات بین‌المللی این مراکز داده و زیرساخت لازم را برای تجاری‌سازی دستاوردهای فناورانه محققان فراهم آورند.

با توجه به اهمیت این موضوع و در راستای برنامه‌های حمایتی کانون پتنت ایران، این توافق‌نامه بین «معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری» به نمایندگی آقای دکتر مهدی الیاسی از یک طرف و «وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» به نمایندگی آقای دکتر مسعود برومند از طرف دیگر و با عاملیت «کانون پتنت ایران» به شرح زیر منعقد می‌گردد.

ماده ۱: تعاریف

معاونت: منظور معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری است.

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

کانون: منظور کانون پتنت ایران است.

کمیته عالی: منظور "کمیته راهبری و نظارت عالی" است که بالاترین نهاد در اجرای این توافق‌نامه است و مسئولیت سیاست‌گذاری و اجرای این توافق‌نامه را بر عهده دارد.

کمیته اجرایی: منظور کمیته‌ای ۵ نفره متشکل از دو نماینده معاونت، دو نماینده وزارت و نماینده کانون است که عملکرد کانون را بطور پیوسته بررسی و به کمیته عالی گزارش می‌دهد.

مرکز علمی: منظور تمامی مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری تابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

پتنت (Patent): منظور اختراعات ثبت شده در خارج از کشور است.

مخترع: منظور دانشجویان، اعضای هیات علمی، پژوهشگران و فناورانی است که متقاضی ثبت اختراع خود در یکی از سیستم‌های ثبت پتنت خارج از کشور هستند.

ماده ۲: موضوع توافق نامه

- حمایت از ثبت پتنت برای دستاوردها و اختراعات مخترعان وابسته به مراکز علمی،
- کمک و ارایه مشاوره و آموزش در راه اندازی و تقویت دفاتر انتقال فناوری (TTO) در مراکز علمی که دارای توانمندی بالا هستند؛
- کمک به تدوین آیین نامه های مورد نیاز جهت توسعه مالکیت فکری در مراکز علمی،
- کمک به تجاری سازی و درآمدزایی پتنت های ثبت شده توسط مراکز علمی.

ماده ۳: مدت و مبلغ توافق نامه

مدت زمان این توافق نامه دو سال است که اجرای آن از اول دی ماه ۱۳۹۷ شروع می شود و در صورت توافق طرفین قابل تمدید است.

سقف مبلغ توافق نامه در سال اول ۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (معادل شش میلیارد تومان) است که هر یک از طرفین متعهد می گردند نیمی از آن را جهت حمایت از ثبت پتنت دستاوردها و اختراعات مخترعان مراکز علمی، که طی مراحل مختلف و توسط کانون انجام می شود، پرداخت نمایند. این پرداخت ها بصورت دوره ای (سه ماهه) و بر اساس آنچه در ماده ۶ این توافق نامه بیان شده است به حساب کانون نزد صندوق غیر دولتی توسعه فناوری نانو واریز می شود.

تبصره ۱: در صورت توافق، سهم آورده هر کدام از طرفین برای سال اول تا سقف ۴ میلیارد تومان قابل افزایش است.

تبصره ۲: در زمان اجرایی شدن این توافق نامه و با توجه به فعالیت های انجام شده توسط کانون (گزارش پیوست)، مبلغ پنج میلیارد ریال توسط هر یک از طرفین به عنوان پرداخت اول انجام می شود. سایر پرداخت ها در طول دوره توافق بر اساس مفاد ماده ۶ خواهد بود.

تبصره ۳: مبلغ این توافق نامه برای سال دوم و در صورت تمدید برای سال های بعدی با توجه به برنامه پیشنهادی کانون و هزینه ارزی ثبت پتنت و قیمت ارز، توسط کمیته اجرایی و عالی جمع بندی خواهد شد.

ماده ۴: کمیته های عالی و اجرایی

به منظور نظارت بر حسن اجرای این توافق نامه توسط کانون و رسیدن به اهداف پیش بینی شده، تعیین سیاست ها و برنامه های کلی و بودجه مورد نیاز برای استمرار این توافق نامه و نیز ارزیابی عملکرد کانون، دو کمیته عالی و اجرایی با ترکیب اعضا و شرح وظایف ذیل در نظر گرفته شده است.

کمیته عالی: کمیته‌ای ۵ نفره متشکل از معاون پژوهش و فناوری وزارت، معاون سیاست‌گذاری و توسعه معاونت، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی امور فناوری وزارت، دبیر ستاد توسعه فناوری‌های نانو و یک نفر متخصص در امور ثبت پتنت و مالکیت فکری به انتخاب معاونت و وزارت است. اهم وظایف این کمیته عبارت است از:

- تعیین سیاست‌های کلی و اهداف مورد انتظار از اجرای این توافق‌نامه در سال‌های مختلف
 - تعیین بودجه مورد نظر در سال‌های مختلف اجرای توافق‌نامه
 - تعیین اعضای کمیته اجرایی ناظر بر عملکرد کانون
 - بررسی گزارش‌های دوره‌ای (۶ ماهه) کمیته اجرایی در خصوص عملکرد کانون در اجرای مفاد این توافق‌نامه و تحقق چشم‌انداز و اهداف مد نظر.
 - بررسی گزارش‌های فصلی (۳ ماهه) کانون و نظرات کمیته اجرایی در خصوص اقدامات و هزینه‌های انجام شده.
 - تهیه گزارش سالیانه از اقدامات حمایتی صورت پذیرفته در ثبت پتنت و موفقیت‌های حاصل شده و ارائه به مراجع بالادستی همچون وزارت و معاونت.
- کمیته اجرایی:** کمیته‌ای ۵ نفره متشکل از دو نماینده معاونت، دو نماینده وزارت و مدیر کانون است که کار نظارت بر عملکرد کانون در اجرای این توافق‌نامه را بر عهده دارد. اهم وظایف این کمیته عبارت است از:
- نظارت بر حسن اجرای مفاد این توافق‌نامه توسط کانون و گزارش به کمیته عالی
 - بررسی و اعلام نظر در خصوص گزارش‌های فصلی (۳ ماهه) کانون در خصوص اقدامات و هزینه‌های انجام شده و تایید درخواست‌های پرداخت دوره‌ای کانون
 - تهیه گزارش ۶ ماهه از اقدامات حمایتی کانون، میزان تحقق اهداف و مانند آنها برای ارائه به کمیته عالی.
 - بررسی برنامه‌های پیشنهادی سال آینده کانون و میزان بودجه مورد نیاز برای اجرای آن و ارائه نظرات کارشناسی به کمیته عالی.

ماده ۵: اقدامات کلان برای اجرای توافق‌نامه

این توافق‌نامه به صورت زیر اجرایی می‌شود.

۱. در دی‌ماه هر سال، کانون گزارش سالیانه عملکرد خود (از دی‌ماه سال قبل لغایت پایان آذرماه سال جاری) در حمایت و ثبت پتنت مخترعان مراکز علمی مورد نظر در این توافق‌نامه را به همراه برنامه پیشنهادی سال آینده و میزان بودجه مورد نیاز تهیه و در اختیار کمیته اجرایی قرار می‌دهد.

توافق نامہ ہمکاری

۲. کمیٹہ اجرایی ضمن بررسی گزارش های تهیه شده، نظرات خود در مورد عملکرد کانون و پیشنهاد بودجه حمایتی از طرح در سال آئندہ را بہ کمیٹہ عالی اعلام می نمایند.
۳. گزارش نہایی عملکرد کانون و برنامه پیشنهادی سال آئندہ آن بہ ہمراہ نظرات کمیٹہ اجرایی توسط کمیٹہ عالی بررسی شدہ و در خصوص میزان بودجه سال آئندہ و ادامہ توافق نامہ، اتخاذ تصمیم صورت می پذیرد.

مادہ ۶: نحوه پرداخت بہ کانون

۱. در ابتدای اجرای توافق نامہ، جمعاً مبلغ دہ میلیارد ریال معادل یک میلیارد تومان از مبلغ پیش بینی شدہ برای اجرای توافق نامہ، بہ نسبت مساوی توسط معاونت و وزارت بہ حساب کانون واریز می شود.
۲. در انتہای ہر دورہ سہ ماہہ، کانون گزارشی از عملکرد و میزان ہزینہ کرد بودجه دریافتی تہیہ و در اختیار کمیٹہ اجرایی قرار می دہد.
۳. کمیٹہ اجرایی، پس از بررسی گزارش عملکرد و ہزینہ های انجام شدہ، اقدام لازم برای پرداخت تا سقف ۳۰٪ کل بودجه سالیانہ را بہ کانون بعمل می آورد.
۴. در ہر دورہ ۶ ماہہ، کانون گزارشی جامع از اقدامات انجام شدہ، میزان حمایت های صورت پذیرفتہ، وضعیت ثبت تقاضا ہای دریافت شدہ، میزان بودجه صرف شدہ، میزان اہداف محقق شدہ و موضوعات مشابہ تہیہ و در اختیار کمیٹہ اجرایی قرار می دہد. کمیٹہ اجرایی پس از تایید گزارش مذکور، نظرات خود را بہ ہمراہ گزارش کانون برای کمیٹہ عالی ارسال می کند.
۵. در پایان ہر سال از دورہ توافق، کانون گزارشی سالیانہ ای از عملکرد و میزان تحقق اہداف پیش بینی شدہ خود، تہیہ و بہ ہمراہ برنامه و میزان بودجه پیشنهادی سال آئندہ بہ کمیٹہ اجرایی ارائه می نماید. کمیٹہ اجرایی نیز پس از بررسی، در صورت تایید، گزارش عملکرد سالیانہ و برنامه پیشنهادی سال آئندہ کانون و نظرات کارشناسی خود را جہت تصمیم گیری کمیٹہ عالی ارسال می نماید.
۶. کمیٹہ عالی با بررسی گزارش کمیٹہ اجرایی از عملکرد کانون در اجرای توافق نامہ و رسیدن بہ اہداف پیش بینی شدہ و نیز برنامه پیشنهادی سال آئندہ، تمدید و یا عدم تمدید این توافق نامہ را بررسی و در صورت تمدید میزان بودجه مورد نظر را تعیین می کند.
۷. وزارت یکی از مراکز علمی یا فناوری زیرمجموعہ خود را با ہدف پشتیبانی اجرایی از این تفاهم نامہ و انجام تعاملات مالی، انتخاب و بہ کمیٹہ عالی معرفی می کند. نمایندہ این مرکز بہ عنوان یکی از دو نمایندہ وزارت در کمیٹہ اجرایی موضوع مادہ ۴ حضور خواهد داشت.

ماده ۷: نحوه حمایت از متقاضیان ثبت پتنت

به منظور حمایت از ثبت پتنت برای اختراعات و دستاوردهای مخترعان فعال در مراکز علمی مورد نظر در این توافق نامه، مراحل زیر پیش بینی شده است.

۱- ثبت درخواست متقاضی در کانون و پرداخت ۲۰٪ از کل هزینه برآوردی توسط مخترع و پرداخت بخشی از آن بر اساس ضوابط کانون

۲- بررسی درخواست توسط کانون. در صورت مردود شدن درخواست پس از کسر هزینه های ارزیابی، مابقی مبلغ به حساب مخترع عودت داده می شود.

۳- تایید درخواست توسط کانون و شروع فرایند ثبت پتنت توسط کانون

۴- ثبت خارجی درخواست، پرداخت هزینه ها و پیگیری دریافت نتیجه مربوطه توسط کانون

تبصره ۱: تنها پتنت هایی مورد حمایت قرار می گیرند که از طریق این توافق نامه و مطابق آیین نامه های کانون به تایید رسیده باشند.

تبصره ۲: در صورت تایید اختراع در سیستم پتنت آمریکا یا اروپا، نیمی از مبلغ دریافت شده از متقاضی به عنوان پاداش به ایشان بازگردانده می شود.

تبصره ۳: در صورتی که مراکز علمی تمایل داشته باشند، می توانند ضمن توافق با مخترع نسبت به تامین بخشی از هزینه های مخترع مشارک نمایند.

ماده ۸: تعهدات مشترک طرفین

تعهدات مشترک طرفین در اجرای این توافق نامه عبارت اند از:

۱. تشکیل کمیته های عالی و اجرایی،

۲. پرداخت هزینه های اجرایی شدن این توافق نامه به کانون بر اساس فرایند پیش بینی شده در ماده ۶ و پس از اخذ گزارش

مالی عملکردی کانون مورد تایید کمیته های اجرایی و عالی موضوع ماده ۴،

۳. مشارکت در تدوین قوانین و آیین نامه های موثر در توسعه مالکیت فکری

۴. تقدیر از مراکز علمی و دفاتر مالکیت فکری برتر.

ماده ۹: تعهدات معاونت

تعهدات معاونت در اجرای این توافق نامه عبارت اند از:

۱. حمایت از تاسیس دفاتر انتقال فناوری (TTO) در مراکز علمی منتخب و تقویت دفاتر موجود؛
 ۲. کمک به نگارش آیین نامه های حمایتی در حوزه مالکیت فکری و IP Policy؛
 ۳. همکاری و مشارکت در توسعه خدمات جدید با وزارت در حوزه های مالکیت فکری و ثبت پتنت؛
 ۴. آموزش کارشناسان ذی ربط مراکز علمی منتخب وزارت در حوزه مالکیت فکری؛
 ۵. فراهم کردن شرایط بهره مندی اعضای هیات علمی، دانشجویان، پژوهشگران و فناوران مراکز علمی از دوره های آموزشی و پیشخوان های مشاوره کانون.
- تبصره:** کانون به عنوان بازوی اجرایی معاونت در این توافق نامه عمل خواهد کرد و گزارشی از مشارکت مراکز علمی و دفاتر انتقال فناوری آنها به کمیته عالی ارایه خواهد داد.

ماده ۱۰: تعهدات وزارت

وزارت نسبت به موارد زیر متعهد می شود:

۱. معرفی خدمات کانون به اعضای هیات علمی، دانشجویان، پژوهشگران و فناوران مراکز علمی تابعه؛
۲. تدوین و ابلاغ آیین نامه های حمایتی (ارتقا اساتید و دفاع دانشجو با پتنت) به دانشگاه ها و مراکز پژوهشی؛
۳. معرفی مراکز علمی دارای پتانسیل جهت تاسیس دفتر مالکیت فکری؛
۴. کمک به برگزاری رویدادها و برنامه های مرتبط با مالکیت فکری؛
۵. تشویق مراکز علمی به فراهم کردن امکانات و فضای فیزیکی برای اجرای بهتر این توافق نامه.

ماده ۱۱: تعهدات کانون

کانون نسبت به موارد زیر متعهد می شود:

۱. انجام تمامی فرآیند ثبت پتنت با کیفیت قابل قبول؛
۲. ایجاد یک زیرساخت نرم افزاری جامع جهت پیگیری وضعیت تمامی درخواست ها توسط مخترعان و ارائه گزارش مدیریتی مستمر و به روز به کمیته های اجرایی و عالی؛
۳. ارایه گزارش مالی از هزینه کرد بودجه در دوره های سه ماهه به کمیته اجرایی و گزارش عملکردی در دوره های شش ماهه؛
۴. کمک به توسعه زیرساخت های مالکیت فکری در کشور جهت تسریع برنامه حمایت از ثبت اختراعات؛
۵. افزایش ظرفیت تیم های کانون برای بررسی و ثبت درخواست های بیشتر متناسب با رشد کشور؛

۶. پیش‌بینی مشوق‌های لازم برای فعال شدن دفاتر مالکیت فکری مطابق با آیین‌نامه‌های اجرایی کانون؛
۷. ارتباط با تیم‌های خارجی جهت ارزش‌گذاری و تجاری‌سازی فناوری‌ها.
۸. ارائه گزارش سالیانه از وضعیت تجاری‌سازی شدن پتنت‌های ثبت شده

ماده ۱۲: چگونگی همکاری و تعامل

۱. وزارت و معاونت، ظرف مدت یک هفته پس از امضای توافق‌نامه نمایندگان خود را برای عضویت در کمیته اجرایی و پیگیری اجرای توافق‌نامه به کانون معرفی می‌کنند.
۲. وزارت و معاونت، ظرف مدت یک ماه پس از امضای توافق‌نامه اعضای منتخب کمیته عالی را انتخاب کرده و به اطلاع کانون می‌رسانند.
۳. کمیته اجرایی در صورت نیاز نسبت به تدوین دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های لازم برای اجرای توافق‌نامه اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۳: حل اختلاف

در صورت بروز اختلاف در اجرای مفاد این توافق‌نامه، کمیته‌ای متشکل از نمایندگان دو طرف با حضور داور مورد قبول طرفین نسبت به حل اختلاف اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۴: نسخ توافق‌نامه

این توافق‌نامه در ۱۴ ماده و ۷ تبصره در ۲ نسخه که هر کدام حکم واحد دارد تنظیم و به امضای طرفین رسید.

دکتر مسعود پرومند
رئیس

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر مهدی الیاسی

معاونت علمی و فناوری